

(N.º 28.)

Per la Pàtria.

Per les Batrises.

Parau, guerrers indòmits;
parau del batallar la furia ardenta
y de la lluyta al bremolar salvatge
seguesca l' cant del trovador planyivol,
que' ls ulls al entorn gira
y llàgrimes bebent, plany y sospira

Parau! de sang sadolla
la terra que us sostè, nodreix les plantes
qu' en ella arrelan de mortals maternes;
desertes son les llars, deserts los temples
y va per les montanyes
cridant la mare al fill de ses entranyes.

Parau! cendre y ruïnes
les viles avuy son que, populosas,
eran ahir del estranger enveja;
de fumi vetlla l' copay sarja tufida,
y mostren camps y eres
del carro de la guerra amples roderes.

¡Ay! Déu! jo qu'una à una
les llàgrimes al cor me sento caure
que de la pàtria per los ulls desbotan;
jo que dels òrfens la cridoria sento,
la veu ronca y llunyana
del bronze ~~brontador~~ y la campana;
destructor

Jo que ab lo cor la estimo;
jo que per ella generós daria
la sang ardenta que mes venes ompla,
la vida d'aquest món... y potser l'altre!
dels fills abandonada
la tinch de veure à son dolò 'entregada!

Cayguda la garlanda,
y en mîg del erm, ab son torment à soles,
de Déu clama socors levant los braços;
mas ni en lo vent que sos cabells embulla
y son mantell esqueipa,
un echo de consol trova à sa queipa.

Recorda per mes pena
d'aquella raça un altre temps tan digna,
la fama qu'heretà, l'amor perduda;
de planes y serrats l'infana pompa,
les flors que cada dia
à garbes, ren à ren, per tot cullia.

Recordat aquelles hores
que prop la llar tan dolçament fugiren;
les festes de la hermita; les ballades
hont de les nines per l'amor encesa
l'alegre fadrinalla,
feya parlar al tambori y la gralla

Les glories de deu segles
ab fis, trident o rella conquerides;
de flors y d'olivera les coronas;
cançons y llibertats, del món enseya,
reliquies per la mare
que may tingueren preu, perdudes ara!

Oh Jéu! llavors l'home,
encesa encara la divina espurna
del saber vostre que en son cap posàren,
creya y sentia y estimava a l'hora,
y ab vostre Nom als llabis
la patria honorava y lo casal dels avis

La pau era sa gloria,
llavors los fruyts qu'ab son treball cullia,
y si vençuse a si meteix guanyava
batalles a son cor alguna volta,
la patria li sonreya
y obert lo cel a l'esperança veya.

Comy poblam los ayres
sospirs y greus gemechs; en fera lluyta
germans contra germans brandan lo ferro
cercant enfellonits y coratjosos,
Coms tots ells, ferirse
y en sang d'un nou Abel les mans tenjirse!

Ningü al clam de la patria
amolla de les mans l'eyna homicida;
ningü de son dolor à apugari corra
les llàgrimes de fel; lluytant sequeisen
tot fent en son deliri
ciutats, viles y camps un cementiri.

No vetihen allà enlayre
son bech esmola'l corb en una roca,
ni ls rius ones rodar de sang tenjides,
ni boscos y casals en flama encesos,
ni de la fam la vesta,
ni l'ombra descarnada de la pesta.

Parian, guerrers indòmits;
llançan lo ferro matador y à l'hora
obriu los ulls; ja del Genyo, estera
la mà, flameja'l llamp de la sera'ira
ja per l'espay rodola
lo triò de son enuig, ja'l món tremola!

Qu'indiu en goig la pena
rendint lo ferro y desarmant sa destra;
demà tornarien veure, penedintros,
al camp espigues, o la serra piàmpols,
y poblaràn los ayres
remors y besos y cançons y flayres.

Loa patria' entre sos braços
als fills estojarà mentres alegre
la pau o dojo abocarà o sa falda
los fruyts de son amor, y una veu tendre
vos parlarà pansosa,
d'aquella gloria que aquí l'món no 'sgosa.

Mas ¿quí he de veure? Encara
los braços no us obriu los uns als altres!
No tenui cop!... Oh, Déu! qui nova volta
un pas done tan sols de la discordia
seguint l'estreta via,
qui done un altre colp, malehit sia!
